

ZAKON O KONCESIJAMA

"Službeni glasnik RS", br. 55/2003

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak davanja koncesije za korišćenje prirodnog bogatstva, dobara u opštoj upotrebi za koje je zakonom određeno da su u svojini Republike Srbije i za obavljanje delatnosti od opšteg interesa; predmet koncesije; rok trajanja koncesije, ugovor o koncesiji; koncesiona naknada; ostvarivanje koncesionih prava i obaveza; osnivanje i poslovanje koncesionog preduzeća i druga pitanja od značaja za ostvarivanje koncesije.

Načela

Član 2.

Uređivanje uslova, načina i postupka davanja koncesije zasniva se na načelima jednakog i pravičnog tretmana, slobodne tržišne utakmice i autonomije volje ugovornih strana.

Načelo jednakog i pravičnog tretmana obuhvata zabranu diskriminacije po bilo kom osnovu između učesnika u postupku davanja koncesije i izbora koncesionara, kao i obavezu da učesnici u postupku izbora koncesionara imaju potpune i tačne informacije o postupku, standardima i kriterijumima za izbor koncesionara. Nijedan od učesnika u postupku izbora koncesionara ne može imati prednost nad ostalima u pogledu vremena, informacija i pristupa organima odgovornim za postupak davanja koncesije. Odluke se donose na osnovu unapred objavljenih i objektivnih kriterijuma, i sa obrazloženjem se dostavljaju svakom učesniku postupka za izbor.

Načelo slobodne tržišne utakmice obuhvata zabranu ograničavanja konkurencije između učesnika i obavezu prihvatanja svih učesnika čije ponude zadovoljavaju uslove propisane zakonom i koncesionim aktom.

Načelo autonomije volje obuhvata slobodu ugovornih strana da, u skladu sa zakonom i drugim propisima i dobrim poslovnim običajima, međusobna prava i obaveze urede po svojoj volji.

Pojam koncesije

Član 3.

Koncesija, u smislu ovog zakona, jeste pravo korišćenja prirodnog bogatstva, dobara u opštoj upotrebi ili obavljanja delatnosti od opšteg interesa, koje nadležni državni organ (u daljem tekstu: koncedent) ustupa domaćem ili stranom licu (u daljem tekstu: koncesionar), na određeno vreme, pod uslovima propisanim ovim zakonom, uz plaćanje koncesione naknade.

Strano lice u smislu ovog zakona jeste: strano pravno lice sa sedištem u inostranstvu; strano fizičko lice; državljanin državne zajednice Srbija i Crna Gora sa prebivalištem odnosno boravištem u inostranstvu dužim od godinu dana.

Koncesija, u smislu ovog zakona jeste i koncesija po V.O.T. sistemu (build-operate-transfer - izgradi-koristi-predaj), uključujući i sve oblike ovog sistema, a koji se zasniva na izgradnji ili rekonstrukciji i finansiranju kompletnog objekta, uređaja ili postrojenja, njegovom korišćenju i predaji u svojini Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika) u ugovorenom roku.

Uslovi davanja koncesije

Član 4.

Koncesija se može dati licima koja ispunjavaju uslove predviđene ovim zakonom, koncesionim aktom i javnim tenderom.

Predmet koncesije

Član 5.

Predmet koncesije može biti:

- 1) istraživanje i eksploatacija svih vrsta mineralnih sirovina;
- 2) izgradnja, obnavljanje, održavanje i korišćenje vodoprivrednih objekata, uključujući brane i akumulaciona jezera, sistema za snabdevanje vodom i njenu distribuciju, sistema za navodnjavanje i odvodnjavanje i sistema za sanitaciju;

3) izgradnja, održavanje i korišćenje puteva ili rekonstrukcija, razvoj, održavanje i korišćenje puteva;

4) izgradnja, održavanje i korišćenje javne železničke infrastrukture i organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja ili rekonstrukcija, modernizacija, održavanje ili korišćenje javne železničke infrastrukture i organizovanje i regulisanje železničkog saobraćaja;

5) izgradnja, održavanje i korišćenje objekata vazdušnog saobraćaja, opreme i aerodroma ili njihova rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje;

6) izgradnja, održavanje i korišćenje objekata rečnog saobraćaja i luka ili njihova rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje;

7) izgradnja, održavanje i korišćenje telekomunikacionih objekata ili njihova rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje;

8) izgradnja, održavanje i korišćenje naftovoda, gasovoda, objekata za skladištenje transport i distribuciju gasa ili njihova rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje;

9) izgradnja, održavanje i korišćenje komunalnih objekata radi obavljanja komunalnih delatnosti;

10) izgradnja, održavanje i korišćenje energetskih i drugih objekata radi proizvodnje, čuvanja, prenosa i distribucije električne i toplotne energije ili njihova rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje;

11) uređivanje, obnavljanje i korišćenje obala reka i jezera;

12) izgradnja, održavanje i korišćenje zdravstvenih ustanova ili njihova rekonstrukcija modernizacija, održavanje i korišćenje i pružanje zdravstvenih usluga;

13) izgradnja sportsko rekreacionih objekata, sportskih terena i prostora za sport i rekreaciju, uključujući objekte za rekreaciju sportske i kulturne aktivnosti;

14) korišćenje termalnih izvora u zdravstvene i proizvodne svrhe;

15) izgradnja objekata, rekonstrukcija, modernizacija i korišćenje postojećih objekata u banjama, područjima sa prirodno-lekovitim svojstvima i drugim prirodnim vrednostima radi njihovog korišćenja;

16) izgradnja, održavanje i korišćenje objekata turističke infrastrukture ili njihova rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje.

Predmet koncesije može biti i obavljanje drugih delatnosti koje su zakonom određene kao delatnosti od opšteg interesa.

Koncesija se ne može dati stranom licu za one oblasti i na onim područjima na kojima, prema zakonu koji reguliše strana ulaganja, strano lice ne može biti osnivač preduzeća.

Rok trajanja koncesije

Član 6.

Koncesija se može dati na rok do 30 godina.

Rok trajanja koncesije određuje se u zavisnosti od predmeta koncesije i očekivane dobiti u obavljanju koncesione delatnosti. Prilikom određivanja roka iz stava 1. ovog člana, a posebno u slučaju ustupanja ekskluzivnih prava, posebno se uzima u obzir stepen preuzetog poslovnog rizika, potreba za izgradnjom objekata u početnom periodu, kao i potreba za razvojem konkurentnog tržišta u domenu delatnosti koje predstavljaju predmet koncesije.

Ugovorom o koncesiji može se predvideti mogućnost produžetka roka trajanja koncesije, ako posle zaključenja ugovora dođe do bitne promene uslova pod kojima je koncesija data koji suštinski otežavaju ispunjenje ugovora za jednu stranu ili usled kojih se ne može ostvariti svrha ugovora i ako se takva promena nije mogla predvideti u momentu zaključenja ugovora. Ovo produženje može trajati najduže do isteka roka iz stava 1. ovog člana.

II. POSTUPAK I NAČIN DAVANJA KONCESIJE

Predlog za davanje koncesije

Član 7.

Predlog za davanje koncesije Vladi Republike Srbije (u daljem tekstu: Vlada) podnosi ministarstvo nadležno za odgovarajuću oblast (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo).

Predlog za davanje koncesije Vladi može podneti i nadležni organ autonomne pokrajine kada se predmet koncesije nalazi na teritoriji autonomne pokrajine, kao i skupština jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalazi predmet koncesije.

Zainteresovano lice može podneti inicijativu za davanje koncesije ovlašćenom predlagaču iz st. 1. i 2. ovog člana.

Predlog za davanje koncesije sadrži naročito: predmet koncesije, procenu opravdanosti i visine ulaganja, okvirni rok trajanja koncesije, osnovne uslove za realizaciju koncesije,

predlog o visini naknade, nameni korišćenja predmeta koncesije, a kad inicijativu podnosi zainteresovano lice i podatke o tom licu (naziv firme, lično ime, dokaz o registraciji).

O stavu povodom predloga za davanje koncesije, Vlada obaveštava podnosioca predloga najkasnije u roku od četiri meseca od dana prijema predloga.

Ako je predmet koncesije izgradnja, održavanje i korišćenje objekata iz člana 5. stav 1. tač. 3), 4), 5), 6), 7), 8) i 10) ovog zakona koji imaju strateški značaj za Republiku ili međunarodni značaj, predlog za davanje koncesije Vlada dostavlja Narodnoj skupštini Republike Srbije.

O stavu povodom predloga za davanje koncesije iz stava 6. ovog člana, Narodna skupština Republike Srbije obaveštava Vladu najkasnije u roku od tri meseca od dana prijema predloga, o čemu Vlada obaveštava podnosioca predloga.

Predlog za donošenje akta o koncesiji

Član 8.

Na osnovu stava Vlade, odnosno stava Narodne skupštine u slučaju iz člana 7. ovog zakona o nameri davanja koncesije i na osnovu ekonomskih, finansijskih, socijalnih i drugih pokazatelja, nadležno ministarstvo priprema predlog za donošenje akta o koncesiji koji dostavlja Vladi, najkasnije u roku od šest meseci od dana dostavljanja stava Vlade odnosno obaveštenja o stavu Narodne skupštine.

Predlog za donošenje akta o koncesiji za istraživanje i eksploataciju svih vrsta mineralnih sirovina na teritoriji autonomne pokrajine priprema nadležni organ autonomne pokrajine, na način i pod uslovima iz stava 1. ovog člana, radi dostavljanja Vladi.

Predlog za donošenje akta o koncesiji za izgradnju, održavanje i korišćenje objekata namenjenih za obavljanje komunalnih delatnosti, priprema nadležni organ jedinice lokalne samouprave, na način i pod uslovima iz stava 1. ovog člana, i sa mišljenjem nadležnog ministarstva dostavlja Vladi.

Predlog za donošenje akta o koncesiji sadrži:

- 1) predmet koncesije;
- 2) razloge za davanje koncesije;
- 3) podatke o uticaju koncesione delatnosti na životnu sredinu, na infrastrukturu i druge privredne oblasti, na efikasno funkcionisanje tehničko-tehnoloških sistema;
- 4) minimalne tehničke, finansijske i iskustvene kvalifikacije koje kandidat mora imati da bi mu se omogućilo učestvovanje u postupku izbora koncesionara i pregovaranja;
- 5) rok trajanja koncesije, uključujući obrazloženje predloženog roka;
- 6) podatke o potrebnim novčanim i drugim sredstvima i dinamici njihovog ulaganja; način plaćanja, davanja garancija ili drugih sredstava obezbeđenja za izvršavanje koncesionih obaveza; prava i obaveze koncesionara prema korisnicima usluga koje su predmet koncesije i pitanja vezana za podnošenje prigovora od strane tih korisnika; pitanja uslova i načina vršenja nadzora; cene i opšte uslove za korišćenje dobara i obavljanje delatnosti;
- 7) ocenu o potrebnom broju radnih mesta i kvalifikovane radne snage u vezi sa izvršavanjem koncesije, ukoliko se predlaže da to bude element koncesionog akta.

Donošenje koncesionog akta

Član 9.

Koncesioni akt donosi Vlada.

Koncesioni akt objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Sadržina koncesionog akta

Član 10.

Koncesioni akt sadrži:

- 1) predmet koncesije i određivanje područja na kome će se vršiti koncesiona delatnost;
- 2) rok trajanja koncesije;
- 3) osnovne elemente javnog tendera, informacije i uputstva u pogledu tenderske dokumentacije;
- 4) uslove koje mora da ispunjava koncesionar;
- 5) kriterijumi na osnovu kojih se bira najpovoljnija ponuda;
- 6) uslove i način obavljanja koncesione delatnosti (uslovi i način pružanja usluga korisnicima i drugo);
- 7) uslove u pogledu zaštite životne sredine, bezbednosti i zaštite zdravlja na radu zaposlenih kod koncesionara;
- 8) vrstu i visinu garancije ili drugih sredstava obezbeđenja za izvršavanje koncesije;
- 9) način određivanja koncesione naknade;

10) druge elemente od značaja za uređivanje međusobnih prava i obaveza koncesionara i koncedenta.

Ako je predmet koncesije rekonstrukcija, adaptacija ili sanacija postojećih objekata, koncesioni akt sadrži i procenu visine ulaganja koja se utvrđuje u odnosu na vrednost objekata čija je rekonstrukcija, adaptacija ili sanacija predmet koncesije.

Način davanja koncesije

Član 11.

Koncesija se daje na osnovu prethodno sprovedenog postupka javnog tendera.

Izuzetno, postupak javnog tendera može se isključiti kad bi njegovim sprovođenjem bili ugroženi nacionalna odbrana i bezbednost, o čemu odlučuje Vlada.

Akt iz stava 2. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Oglas o javnom tenderu

Član 12.

Oglas o javnom tenderu objavljuje organ nadležan za pripremanje predloga za donošenje akta o koncesiji iz ovog zakona u "Službenom glasniku Republike Srbije" i najmanje u jednom domaćem dnevnom listu, a kada je predmet koncesije izgradnja, održavanje i korišćenje objekata iz člana 5. stava 1. tač. 3), 4), 5), 6), 7), 8) i 10) ovog zakona koji imaju strateški značaj za Republiku ili međunarodni značaj, i u jednom međunarodnom listu.

Ukoliko se predmet koncesije nalazi na teritoriji autonomne pokrajine, oglas o javnom tenderu nadležni organ autonomne pokrajine može objaviti u službenom glasniku autonomne pokrajine. U tom slučaju, rokovi se računaju od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Oglas o javnom tenderu sadrži naročito:

- 1) predmet javnog tendera;
- 2) sve elemente koncesionog akta;
- 3) datume i rokove za učešće na javnom tenderu, s tim što taj rok ne može biti kraći od 45 dana od dana objavljivanja oglasa o javnom tenderu;
- 4) kriterijume za učešće na javnom tenderu;
- 5) pravila prema kojima se javni tender sprovodi;
- 6) način dostavljanja ponude (pod šifrom ili punim nazivom ponuđača);
- 7) obaveštenje o datumu, vremenu i mestu otvaranja prispelih ponuda na javni tender;
- 8) rok u kome se ponuda na javni tender može povući;
- 9) podatke o visini i obliku depozita;
- 10) uslove i način vraćanja depozita;
- 11) ime lica zaduženog za davanje svih informacija relevantnih za postupak javnog tendera.

Troškove objavljivanja oglasa o javnom tenderu snosi organ koji oglas objavljuje.

Ponude na javni tender

Član 13.

Ponude na javni tender se podnose na osnovu oglasa o javnom tenderu neposredno nadležnom ministarstvu ili preporučenom pošiljkom.

Ako je ponuda upućena preporučenom pošiljkom sa teritorije Republike, danom prijema ponude smatra se dan predaje preporučene pošiljke pošti.

Ako je ponuda upućena preporučenom pošiljkom izvan teritorije Republike, danom prijema ponude smatra se dan prijema u nadležno ministarstvo.

Tenderska komisija

Član 14.

Javni tender sprovodi tenderska komisija, koju obrazuje ministar nadležan za odgovarajuću oblast (u daljem tekstu: Komisija).

U Komisiju se imenuju lica iz reda uglednih stručnjaka iz oblasti koje su od značaja za predmet koncesije (finansijskih, pravnih, tehničkih i drugih oblasti).

Nadležno ministarstvo može, na osnovu posebnog tendera ili po pozivu, angažovati savetnike za obavljanje poslova i pružanje pomoći u pripremanju i sprovođenju javnog tendera i izboru najboljeg ponuđača.

Jednog člana Komisije imenuje Narodna skupština Republike Srbije.

Ako predlog za davanje koncesije podnosi nadležni organ autonomne pokrajine, taj organ imenuje i jednog člana Komisije.

Ako je predmet koncesije izgradnja, održavanje i korišćenje komunalnih objekata radi obavljanja komunalnih delatnosti, skupština jedinice lokalne samouprave na čijem se području obavlja koncesiona delatnost imenuje jednog člana Komisije.

Narodna skupština Republike Srbije, nadležni organ autonomne pokrajine odnosno skupština jedinice lokalne samouprave imenuju članove Komisije najkasnije 7 dana pre dana otvaranja ponuda.

Ako Narodna skupština Republike Srbije, nadležni organ autonomne pokrajine odnosno skupština jedinice lokalne samouprave ne imenuju člana Komisije najkasnije 7 dana pre dana otvaranja ponuda, Komisija radi i odlučuje u sastavu određenom stavom 1. ovog člana.

U Komisiju ne mogu biti imenovana lica koja imaju bilo kakve poslovne odnose sa bilo kojim od učesnika na javnom tenderu, kao na lica čiji bračni drug, srodnik u pravoj liniji neograničeno i u pobočnoj liniji do trećeg stepena srodstva učestvuje na javnom tenderu.

Rad Komisije

Član 15.

Komisija vodi zapisnik o toku postupka javnog tendera u koji unosi primedbe prisutnih predstavnika ponuđača na rad Komisije i tok postupka.

Zapisnik potpisuju članovi Komisije i ovlašćeni predstavnik ponuđača koji prisustvuje otvaranju ponuda. Ako ovlašćeni predstavnik ponuđača odbije da potpiše zapisnik, to će se konstatovati u zapisniku.

Neblagovremene i nepotpune ponude neće se razmatrati, o čemu Komisija posebno obaveštava učesnika na tenderu u roku od pet dana od dana otvaranja ponude.

Komisija na osnovu elemenata iz koncesionog akta i javnog tendera formira rang listu ponuđača.

Predlog za određivanje koncesionara

Član 16.

Komisija je dužna da u roku od 60 dana od dana otvaranja ponuda dostavi Vladi izveštaj o sprovedenom javnom tenderu sa obrazloženim predlogom o izboru, ponuđača koji je dao najpovoljniju ponudu.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana dostavlja se nadležnom organu autonomne pokrajine kada se predmet koncesije nalazi na teritoriji autonomne pokrajine.

Uz izveštaj iz stava 1. ovog člana Komisija dostavlja zapisnik iz člana 15. ovog zakona, kao i drugu dokumentaciju o sprovedenom javnom tenderu.

Odluka o određivanju koncesionara

Član 17.

Odluku o određivanju koncesionara donosi Vlada u roku od 30 dana od dana prijema izveštaja Komisije o sprovedenom javnom tenderu.

Izuzetno, kada se predmet koncesije nalazi na teritoriji autonomne pokrajine, Vlada donosi odluku u roku od 30 dana od dana dostavljanja mišljenja izvršnog organa autonomne pokrajine.

Izvršni organ autonomne pokrajine dužan je da mišljenje dostavi Vladi najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema izveštaja iz člana 16. stav 2. ovog zakona.

Ako izvršni organ autonomne pokrajine ne dostavi mišljenje u roku iz stava 3. ovog člana, Vlada donosi odluku bez mišljenja izvršnog organa autonomne pokrajine.

Odluka o određivanju koncesionara objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Prava učesnika u postupku javnog tendera

Član 18.

Učesnik na javnom tenderu, njegov zastupnik ili punomoćnik ima pravo da prisustvuje otvaranju ponuda. Poziv da prisustvuje otvaranju ponuda mora biti dostavljen najkasnije 7 dana pre dana otvaranja ponuda.

Učesnik na javnom tenderu ima pravo da povuče ponudu, uz pismeni zahtev, najkasnije do isteka roka utvrđenog u oglasu o javnom tenderu. Ponuda se smatra povučenom prijemom pismenog zahteva o povlačenju ponude.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, učesnik na javnom tenderu ima pravo na povraćaj depozita u roku od pet dana od dana prijema pismenog zahteva kojim se ponuda povlači.

Po sprovedenom postupku za davanje koncesije i donošenju odluke o određivanju koncesionara nadležno ministarstvo svim učesnicima na javnom tenderu dostavlja u pismenoj formi obrazloženo obaveštenje o rezultatima javnog tendera.

Učesnik na javnom tenderu ima pravo prigovora na zakonitost sprovedenog postupka.

Prigovor se podnosi Vladi u roku od 15 dana od dana prijema obaveštenja o rezultatima javnog tendera.

O podnetom prigovoru odlučuje Vlada u roku od 15 dana od dana prijema prigovora.

Povraćaj depozita

Član 19.

Učesnici na javnom tenderu imaju pravo na povraćaj depozita na način utvrđen oglasom o javnom tenderu.

Troškove povraćaja depozita snosi učesnik na javnom tenderu.

Na depozit vraćen u roku koji je određen u oglasu o javnom tenderu ne obračunava se kamata.

Na depozit vraćen po isteku roka iz stava 3. ovog člana obračunava se zatezna kamata za dane prekoračenja roka u skladu sa zakonom kojim se uređuje visina zatezne kamate.

Ako učesnik na javnom tenderu koji je određen za koncesionara odustane od zaključenja ugovora o koncesiji nema pravo na povraćaj uplaćenog depozita.

Punovažnost postupka javnog tendera

Član 20.

Ako se na javni tender javi samo jedan učesnik za čiju ponudu nadležno ministarstvo utvrdi da ispunjava uslove i kriterijume javnog tendera Komisija, na predlog nadležnog ministarstva, može odlučiti da ponovi javni tender ili da, na osnovu sprovedenih pregovora sa učesnikom, predloži Vladi da učesniku na javnom tenderu da koncesiju.

Ako učesnik određen za koncesionara po osnovu javnog tendera odustane od zaključenja ugovora ili ne zaključi ugovor o koncesiji u propisanom roku, Komisija predlaže za koncesionara prvog narednog učesnika sa rang liste iz člana 15. stav 4. ovog zakona, osim u slučaju kad Vlada odluči da u takvoj situaciji pod istim uslovima i po istom postupku ponovi javni tender.

III. UGOVOR O KONCESIJI

Osnov za zaključivanje, pregovaračka komisija i forma ugovora

Član 21.

Ugovor o koncesiji zaključuje se u skladu sa uslovima utvrđenim koncesionim aktom i ovim zakonom u roku od 60 dana od dana pravosnažnosti odluke o određivanju koncesionara.

Vlada imenuje pregovaračku komisiju koja će sa koncesionarom koji je određen na osnovu javnog tendera utvrđivati sadržinu ugovora u skladu sa uslovima utvrđenim koncesionim aktom i ovim zakonom i koja će u ime koncedenta sa koncesionarom utvrditi tekst nacrtu ugovora o koncesiji. Pregovaračka komisija ima najmanje tri člana i za svoj rad odgovara Vladi.

Ugovor o koncesiji zaključuje se u pismenoj formi.

Sadržina ugovora

Član 22.

Ugovor o koncesiji sadrži odredbe o:

- 1) ugovornim stranama, predmetu koncesije, uključujući opis objekata, uređaja, postrojenja;
- 2) roku trajanja koncesije i uslovima pod kojim se taj rok može produžiti, dužini trajanja pripremnih radnji;
- 3) načinu i rokovima obezbeđivanja sredstava za finansiranje koncesione delatnosti (finansijski plan) i dinamici njihovog ulaganja, visini i načinu obezbeđenja garancija za izvršavanje koncesione obaveze;
- 4) uslovima obavljanja koncesione delatnosti;
- 5) standardima proizvoda i usluga, transferu tehnologije;
- 6) kriterijumima za određivanje cena-tarifa proizvoda i usluga za krajnje korisnike;
- 7) koncesionoj naknadi (visina, rokovi, uslovi i način plaćanja);
- 8) pravima i obavezama u pogledu preduzimanja mera obezbeđivanja opšte sigurnosti, zaštite zdravlja i zaštite životne sredine kao i odgovornosti za naknadu štete prouzrokovane ugrožavanjem opšte sigurnosti i zaštite životne sredine;
- 9) pravu na prenos koncesije;
- 10) vremenu i načinu predaje nepokretnosti, objekta, uređaja ili postrojenja i stanju u kome se oni moraju predati;
- 11) uslovima izmena ili raskida ugovora i njihovim posledicama, promenjenim okolnostima i višoj sili;

12) načinu rešavanja sporova i primeni merodavnog prava;

13) druge odredbe o kojima se sporazumno dogovore ugovorne strane.

Ugovorom se određuje i način međusobnog obaveštavanja o izvršenju ugovora, načinu vršenja kontrole tog izvršenja i ostvarivanja prava i obaveza ugovornih strana.

Zaključenje ugovora

Član 23.

Ugovor o koncesiji zaključuju Vlada u ime i za račun Republike i koncesionar. Ako je koncesija data većem broju lica, ugovor o koncesiji zaključuje svaki od koncesionara ili lice ovlašćeno od tih koncesionara, po specijalnom punomoćju.

Kad je predmet koncesije izgradnja komunalnih objekata radi obavljanja komunalne delatnosti, ugovor zaključuju koncesionar i nadležni organ jedinice lokalne samouprave u ime i za račun jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu pismenu saglasnost Vlade.

Evidencija ugovora

Član 24.

Ugovor o koncesiji evidentira se u jedinstvenom registru koncesija koji vodi ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Ugovor o finansiranju

Član 25.

Na osnovu i u skladu sa ugovorom o koncesiji, koncedent i koncesionar mogu sa bankama i drugim finansijskim institucijama zaključiti poseban ugovor kojim se na bliži način reguliše finansiranje koncesije predviđeno ugovorom o koncesiji.

Ugovorom iz stava 1. ovog člana može se predvideti da, u slučaju pokretanja postupka stečaja ili likvidacije nad koncesionim preduzećem, na predlog banke ili druge finansijske institucije koncedent može doneti odluku o zameni koncesionara drugim koncesionarom koji ispunjava uslove predviđene koncesionim aktom.

IV. KONCESIONA NAKNADA

Obaveza plaćanja

Član 26.

Za dobijenu koncesiju plaća se naknada (u daljem tekstu: koncesiona naknada) u skladu sa koncesionim aktom i ugovorom o koncesiji.

Kriterijumi za određivanje koncesione naknade

Član 27.

Koncesiona naknada određuje se u zavisnosti od vrste, kvaliteta, kategorije, količine, namene i tržišne cene prirodnog bogatstva ili dobra u opštoj upotrebi, odnosno u zavisnosti od vrste delatnosti, tržišnih uslova poslovanja, dužine trajanja koncesije, procenjenog rizika i očekivane dobiti (profita).

Usmeravanje sredstava koncesione naknade

Član 28.

Sredstva ostvarena od koncesione naknade prihod su Republike i uplaćuju se na uplatni račun budžeta Republike Srbije.

Sredstva iz stava 1. ovog člana u visini od 30% izdvojiće se za finansiranje razvoja i infrastrukture autonomne pokrajine na čijoj teritoriji se obavlja koncesiona delatnost.

Sredstva iz stava 1. ovog člana u visini od 5% izdvojiće se za finansiranje razvoja i infrastrukture jedinica lokalne samouprave na čijem području se obavlja koncesiona delatnost.

Sredstva ostvarena od koncesione naknade za obavljanje komunalne delatnosti prihod su jedinice lokalne samouprave.

V. OSTVARIVANJE KONCESIONIH PRAVA I OBAVEZA

Uslov i način obavljanja koncesione delatnosti

Član 29.

Koncesionar gradi, održava i koristi objekte i obavlja koncesionu delatnost, odnosno koristi dobra od opšteg interesa u skladu sa propisima kojima se uređuje prostorno i urbanističko planiranje i korišćenje dobara od opšteg interesa, uslovi i način obavljanja delatnosti koja je predmet koncesije, kao i u skladu sa propisima u oblasti zaštite životne sredine.

Na predmetu koncesije koncesionar stiče pravo korišćenja i upravljanja na način i pod uslovima predviđenim koncesionim aktom i ugovorom o koncesiji.

Prenos koncesije

Član 30.

Koncesionar može dobijenu koncesiju preneti drugom licu, uz saglasnost koncedenta, na način i pod uslovima predviđenim ugovorom o koncesiji.

Prenos koncesije vrši se posebnim ugovorom na koji saglasnost daje koncedent. Ugovor o prenosu koncesije zaključen bez saglasnosti koncedenta ništav je.

Uvećanje vrednosti predmeta koncesije

Član 31.

Uvećanje vrednosti objekata, uređaja i postrojenja u državnoj svojini koji su u funkciji korišćenja predmeta koncesije ili kojima se doprinosi njegovoj namenskoj upotrebi, nastale pri vršenju koncesione delatnosti, svojina je Republike, ako ugovorom o koncesiji nije drugačije određeno.

Prestankom obavljanja koncesione delatnosti koncesionar ima pravo na naknadu za učinjena poboljšanja u smislu stava 1. ovog člana, samo ako je to utvrđeno ugovorom o koncesiji.

Postupanje sa nađenim predmetima

Član 32.

Nađene predmete u zemljištu koji predstavljaju istorijske, kulturne ili prirodne vrednosti, koncesionar je dužan bez naknade da preda koncedentu.

Ako bi dalje izvođenje radova moglo da ugrozi celinu, odnosno vrednost nađenog predmeta, koncesionar je dužan da obustavi radove i o tome obavesti državni organ nadležan za poslove zaštite istorijskih, kulturnih i prirodnih vrednosti.

Ugovorom o koncesiji se uređuju međusobna prava i obaveze koncesionara i koncedenta u slučaju iz stava 2. ovog člana.

Zaštita prava koncesionara

Član 33.

Koncesionaru se garantuju prava utvrđena zakonom, ugovorom o koncesiji i ugovorom o finansiranju projekta, a stranim licima i prava utvrđena međunarodnim ugovorima o podsticanju i zaštiti stranih investicija koje su zaključili Savezna Republika Jugoslavija ili Republika Srbija.

Koncesionar koji je vršio istraživanja mineralnih sirovina, ima pravo prvenstva za dobijanje koncesije za eksploataciju tih sirovina, pod uslovima utvrđenim zakonom i ugovorom o koncesiji za istraživanje.

Ostala prava i obaveze

Član 34.

Ako se u vezi sa davanjem koncesije mora izvršiti eksproprijacija, odnosno uređenje građevinskog zemljišta, troškovi eksproprijacije, odnosno uređenja građevinskog zemljišta, padaju na teret koncesionara, s tim što se ugovorom o koncesiji utvrđuju način i rokovi plaćanja troškova.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, utvrđivanje opšteg interesa i eksproprijacija vrši se po hitnom postupku.

Ako nadležni državni organ, primenom propisa o eksproprijaciji, donese akt kojim se oduzima ili ograničava pravo korišćenja izgrađenih objekata koji su predmet koncesije, koncesionar ima pravo na naknadu koja ne može biti manja od tržišne.

Naknada se isplaćuje bez odlaganja.

VI. KONCESIONO PREDUZEĆE

Osnivanje, organizovanje i poslovanje

Član 35.

Za obavljanje koncesione delatnosti koncesionar osniva preduzeće u roku od 60 dana od dana zaključenja ugovora o koncesiji sa sedištem u Republici, osim u slučaju ako ima već registrovano preduzeće za obavljanje iste delatnosti.

Koncesiono preduzeće se osniva, posluje i organizuje kao društvo sa ograničenom odgovornošću ili akcionarsko društvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravni položaj preduzeća i drugim propisima kojima su uređeni uslovi i način poslovanja preduzeća.

Na koncesiono preduzeće prenose se sva prava i obaveze koncesionara iz ugovora o koncesiji.

Promena sedišta i statusne promene

Član 36.

Promena sedišta i statusne promene koncesionog preduzeća vrše se uz prethodnu pismenu saglasnost koncedenta.

Prestanak koncesionog preduzeća

Član 37.

Koncesiono preduzeće prestaje istekom roka na koji je osnovano, ako ugovorom o koncesiji nije drugačije predviđeno, kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom ili ugovorom o koncesiji.

U slučaju prestanka koncesionog preduzeća, objekti, uređaji, postrojenja i druga sredstva iz okvira predmeta koncesije predaju se koncedentu.

VII. POVLASTICE

Poreske olakšice i oslobođenja

Član 38.

Poreske i carinske olakšice i oslobođenja koncesionar ili koncesiono preduzeće ostvaruju u skladu sa propisima koji regulišu pitanja poreza i carina.

Promene propisa iz stava 1. ovog člana, neće se primenjivati na koncesiono preduzeće ukoliko su za njega nepovoljnije u odnosu na olakšice, odnosno oslobođenja koja su važila na dan zaključenja ugovora o koncesiji.

VIII. REŠAVANJE SPOROVA

Nadležnost suda i arbitraže

Član 39.

Sporove koji nastanu u ostvarivanju koncesionih prava i obaveza, čiji je predmet nepokretnost, rešava nadležni sud u Republici.

Za rešavanje sporova koji nastanu u izvršavanju drugih međusobnih prava i obaveza, može se ugovoriti nadležnost domaće arbitraže, a ako je koncesionar strano lice i nadležnost međunarodne arbitraže.

IX. PREKID I PRESTANAK KONCESIONOG ODNOSA

Prekid koncesionog odnosa

Član 40.

Koncesioni odnos se prekida:

- 1) ako se vršenjem koncesione delatnosti ugrožava životna sredina i zdravlje ili zakonom zaštićena područja i objekti, što se u vreme davanja koncesije nije moglo predvideti;
- 2) u slučaju objave ratnog stanja;
- 3) u slučaju nemogućnosti obavljanja delatnosti zbog znatnijeg oštećenja objekta koncesije koje nije skrivio ili koje nije posledica grube nepažnje koncesionara ili koncesionog preduzeća;
- 4) u drugim slučajevima predviđenim ugovorom o koncesiji.

Koncesioni odnos se nastavlja kad prestanu okolnosti predviđene u stavu 1. tač. 1), 2) i 3) ovog člana, kao i kad se za to ostvare uslovi predviđeni ugovorom o koncesiji u skladu sa stavom 1. tačka 4) ovog člana.

Ugovorom o koncesiji uređuju se međusobna prava i obaveze za slučaj prekida koncesionog odnosa.

Prestanak koncesionog odnosa

Član 41.

Koncesioni odnos prestaje:

- 1) prestankom ugovora o koncesiji;
 - 2) otkupom koncesije;
 - 3) oduzimanjem koncesije;
 - 4) stečajem ili likvidacijom koncesionog preduzeća;
 - 5) ako je pravnosnažnom presudom utvrđeno da je u postupku davanja koncesije ili u toku pregovora izvršeno krivično delo, koje je dovelo ili je moglo dovesti do davanja koncesije određenom koncesionaru;
 - 6) iz drugih razloga utvrđenih ugovorom o koncesiji.
- Ugovor o koncesiji prestaje istekom roka na koji je zaključen, i raskidom, saglasno odredbama ugovora ili iz zakonom predviđenih razloga.

Koncesioni odnos može prestati otkupom koncesije pod uslovima predviđenim ugovorom o koncesiji, a izuzetno, ako to nalaže opšti interes, otkup koncesije može se vršiti pod uslovima

i na način utvrđen propisima o eksproprijaciji u kom slučaju će Vlada bez odlaganja koncesionaru isplatiti punu naknadu prema tržišnoj vrednosti.

Koncesioni odnos može prestati oduzimanjem koncesije aktom koji donosi koncedent, u slučaju da koncesionar ne obavlja koncesionu delatnost duže od godinu dana, ne izvršava ugovorom preuzete obaveze, iz razloga javne bezbednosti, kao i u slučaju da se obavljanjem koncesione delatnosti ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi, a mere predviđene posebnim propisima nisu dovoljne da se to spreči, na način i pod uslovima utvrđenim ugovorom.

Predaja objekta

Član 42.

Po prestanku koncesionog odnosa objekti koji su izgrađeni radi obavljanja koncesione delatnosti kao i uređaji, postrojenja i druga sredstva koja su u funkciji obavljanja koncesione delatnosti postaju svojina Republike.

Koncesionar, po prestanku koncesionog odnosa, predaje objekte, uređaje i postrojenja iz stava 1. ovog člana, kao i sve druge objekte koji su predmet koncesije a koji su u svojini Republike, u stanju koje obezbeđuje njihovo nesmetano korišćenje i funkcionisanje.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43.

Na odnose utvrđene ugovorima o koncesiji zaključenim do dana stupanja na snagu ovog zakona, primenjuju se odredbe tih ugovora i zakona na osnovu kojih su zaključeni ako ugovorne strane određena pitanja sporazumno ne urede u skladu sa ovim zakonom.

Član 44.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o koncesijama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 20/97, 22/97 i 25/97).

Član 45.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".
